

UMMUL-QURA HIGH SCHOOL

Arowona Bus-Stop, Amuloko, Ibadan, Oyo State

Idánwò sàà kejì, fún sekondiri kékeré olódún kìn-ín-ní tí ètò èkó 2020/2021.

Subject: Èdè Yorùbá

Class: JSS 2

Time: 2 hours

Ìtọ́sọ̀nà: Answer **all** questions in Section A and **three** in Section B.

PAPER I & II [Objective and Theory]

SECTION A: OBJECTIVE (40 marks).

*Ka àyọkà ìsálẹ̀ yìí kí o sì dáhùn àwọn
ibèèrè tí o tẹlẹ̀.*

Ọrun dákẹ rórọ bí ẹni tí ò ní rọjò.
Òjò batabutu bí omi ìyeyẹ. Ìbá ẹ pé ọrun
ò jìnna ní bà lẹ láàárọ kìn sì dé lálẹ. Gbogbo
ọrọ tí ń duń mí lókàn, ń bà lẹ sọ fún ẹgbón
mí, Àládé ọmọ Agbólúájé ní alákejì. Lẹyìn
ikú ọmólúabí yìí, oríṣíríṣi awuyewuwe ni ó ń
jábọ lẹnu àwọn ọmọadáríhunrun lórí ohun
tí ó ẹ okúnfa ikú ọjiji yìí.

Àwọn kan ní iwà aibikita fún òògùn
ìbílẹ nítorí ẹsin ìbílẹ tí ó yàn láàyò ni ó ẹ
ikú paá. Àwọn agbọrandun kan ní ó ẹése
kí ó jẹ ogun ìdílẹ ìyà àti bàbá rẹ ni. Èyí tí ó
jọ ni lójú jù ni ti àwọn ọmọran tí ó ń tọka sí
iyawo bí aṣọkọjẹ. Àwọn kan sì tún ni ibi isẹ
gan-an ni ó ti kan ẹmọ. Ayé tótò! Ayé
àkamarà. Ohun tó sọkùnkùn sẹdàà kedere
ni ó hàn sí Ọlórún, ewé kan kò sì le jábọ
lára igi kì Ẹlẹdàá má mọ sí. Awayeeku kan
kò sí, ọrun má kánjú, gbogbo wa là ń bọ. Kí
Olódùmarè ẹ́a ti jẹ kí ikú ká isẹ rere mọ wa
lọwọ.

1. Báwo ni ẹni tí ó kọ àyọkà ẹ jẹ sí Àládé?
A. Àbúrò
B. Alábàágbé
C. Ẹgbón
D. Ọtá

2. Ibi tí Ọjò tí ń rọ lé ọmọ aráyé lórí ----
---.

A. Ìnú òòrùn
B. Ojú ọ̀sùmarè
C. Ojú ọ̀sùpá
D. Ojú ọrun

3. Kí ni ọmọ adáríhunrun tùmọ sí bí ó
ẹ wà nínú àyọkà yìí?

A. Àládé
B. Ẹyẹ
C. Ẹranko
D. Ènìyàn

4. Itumọ 'sókùnkùn' gégé bí a ẹ lòò
nínú àyọkà yìí ni kí ń kan -----.

A. dààmú
B. dojúrú
C. farasin
D. paná

5. Ìtumọ alákejì gégé bí a ti lòó nínú
àyọkà yìí ní -----.

A. ilẹ
B. òkè
C. àjò
D. ọrun

6. Àwọn Yorùbá ka obínrin tí kò bá
bímọ sí -----.

A. akúra
B. arungún
C. oníségesège
D. alárùn

7. ----- ni a tún mò sí èkèjì ọmọ.
 A. Ìwò
 B. Ibi
 C. Àwẹbí
 D. Ikùn-ìbí
8. Èyà Yorùbá tí ó ni Bọlọjọ ni -----.
 A. Ègbá
 B. Yewa
 C. Ìgbómìnà
 D. Ìlọrin
9. Èyà Yorùbá ìjẹbú ló ni ewì alohùn ----
 -.
 A. obitun
 B. ìgbàlá
 C. apépé
 D. olele
10. A máa n dá ègè, nígbà tí a máa n sun
 ----.
 A. eára
 B. bọlọjọ
 C. aláamọ
 D. apépé
11. ----- kò tònà nínú àkọtọ Yorùbá.
 A. ọffà
 B. jẹbà
 C. ọtuń
 D. mẹta
12. Yorùbá gbàgbọ pé ìkú lòpin ẹdá.
 A. N kò mò
 B. Bẹẹ kọ
 C. Bẹẹ ní
 D. Kọ jọ bẹẹ
13. Èwo ni orúkọ àbíkú nínú àwọn wọnyí
 A. Málomọ
 B. Babátundé
 C. Adékúnlé
 D. Àìhá

14. Ìdáhù sí àlọ yíí 'arúgbò gungi àtisọ
 dìjà nì -----.
 A. ọbẹ
 B. ìtākùn iṣu
 C. ejò
 D. ẹja
15. Igbésẹ kẹta nínú igbékalẹ àlọ àpàmọ
 ni ----.
 A. ifààrà
 B. gbígbé ibéèrè kalẹ
 C. gbigbe-orínyin-fúnni
 D. wíwá ìdáhùn sí ibéèrè àlọ
16. Àsìkò tí àlọ máa n wáyé ní ayé àtijò
 nì ọwọ -----.
 A. ọsán
 B. àárọ
 C. alẹ
 D. iyálẹta
17. Kókó ohún tí à n fi àárọ ẹe láyẹ àtijò
 ni -----.
 A. ìlù lílù
 B. aṣọ híhun
 C. ọdẹ ẹṣe
 D. oko ríro
18. Irú èniyàn wo ni akéèésú má dàà?
 A. ìkà
 B. Ọlẹ
 C. Olẹ
 D. Onimẹẹlẹ
19. Aṣọ tì à n ló nínú ilé ni à n pè ní -----.
 A. àimúròde
 B. iṣẹ
 C. iyíilẹ
 D. àwòtẹlẹ
20. Aṣojú tì óba ilú tí ó ẹgun lọ fi tẹdó sí
 ilú tí a ẹgun rẹ nì -----.
 A. Balogún
 B. Alóre

- C. Ajèlè
D. Sàrùmi
21. Kòtò tí a wà yí odi po fún ààbò ni ----

-.

- A. alóré
B. amí
C. yàrà
D. ẹsọ
22. Lára àwọn oríkì ìnagijé ni ----.
A. Ìyèrú ọkín
B. Mesì ọgò
C. Ọmọpé
D. Ọoéléńgẹ
23. Ìwádíí ni ìgbésẹ tí ó kàn lẹyin ----.
A. ìtoro
B. ifojusode
C. ijọhẹn
D. ìdańa
24. Taa ni agbódegbà láàrin ókunrin àti obinrin tí o jẹ afẹsọna ara wọn?
A. Ìbálé
B. Alárinà
C. Bàbá
D. Ọré ọkọ
25. Bàtá tí mo rà dára jẹ àpẹrẹ gbólóhùn ----.
A. abódé
B. oníbò
C. alákanpọ
D. àsé
26. Olú mu omi jẹ àpẹrẹ gbólóhùn ----.
A. Oníbò
B. Abódé
C. Alákanpọ
D. Ìbèèrè
27. Mo jẹun mo sì yó jẹ àpẹrẹ gbólóhùn ----.
A. abódé

- B. oníbò
C. alákanpọ
D. àsé
28. Wàhàlà rẹ ti pòjù, wàhàlà jẹ -----.
A. ìsẹ
B. orúkọ
C. àpónlé
D. apejuwe
29. Olú àti Ọjó ti lọ 'atì' inú gbólóhùn yìi jẹ ọrọ ----.
A. ìsẹ
B. àrọpò-orúkọ
C. atókùn
D. àsopò
30. A lọ sí oko, a nínú gbólóhùn yìi jẹ ọrọ ----.
A. ìsẹ
B. àrọpò-orúkọ
C. atókùn
D. afarajorúkọ
31. Sọ nọhà tí ó jẹ iye kan náà pèlú òhà Yorùbá yìi ẹrindinlogoje.
A. 116
B. 136
C. 166
D. 126
32. Àpàpọ àwọn ọmọ tí ó wà ní ilé ẹkọ kan jẹ mọkandinlẹẹdegbeta, nígbà tí àwọn ọmọbìnrin jẹ okooleluga ole-marun-un, mèlòó ni àwọn ọmọkuhìn?
A. Ọtaleluga-o-le-mérin
B. Ọrìnlélúgba ole-mérin
C. Ọrinlelọgbọn-i-dìn-mẹfà
D. Ọrinleluga-o-din-mẹfà
33. Èyí kò sí lára ohun tí ó fì idí igbagbọ Yorùbá nínú ajinde lẹyin ikú múlẹ.
A. akùdàáyà

- B. àbíkú
C. iwin
D. egúngún
34. Àìsàn la rí wò, a ó rí ti ---- şe.
A. àrùn
B. ọlọjọ
C. òrìṣà
D. egúngún
35. Lára ohun tí Yorùbá fi máa n tẹlẹ̀ kòtò ìsínkú nì àwọn wọnyí àyàfi ----.
A. Obi
B. Òbúkọ
C. Ataare
D. Èkọtútù
- Lítírẹ̀ṣọ̀ àpilẹ̀kọ:òrọ̀ geere atítẹ̀ẹ̀bi
36. Ènì tí ó bá ìyá Olúṣẹ̀yí ẹ́eé tí o fi wọ ilé-ẹ̀kọ̀ sẹ̀kọ̀ndiri ni ----?
A. Afọlábí
B. Ọ̀gá Ilé-ẹ̀kọ̀
C. Ọ̀rẹ̀ Amọ̀pé
D. Àburò Àmọ̀pé
37. Èlọ̀ ni Atitẹ̀ẹ̀bi gbà lówò ìya rẹ̀ fúnayẹ̀yẹ̀ ọjọ̀ ìbì?
A. Ọ̀kẹ̀ kan
B. Ẹ̀gbẹ̀rún kan
C. Ẹ̀gbẹ̀rún mẹ́ẹ̀dogun
D. Ẹ̀gbẹ̀rún mẹ́wáa
38. Oṣù mélòó nì Olúṣẹ̀yí lò nílẹ̀ ìwòsàn? Oṣù ----.
A. mẹtà
B. mẹrin
C. méjì
D. kan
39. Orúkọ ọlọpàá ọrẹ̀ Àmòṣá ni ----.
A. Atitẹ̀ẹ̀bi
B. Ajàmu
C. Àjàní
D. Olúṣẹ̀yí
40. Orúkọ òhàkọ̀wé yí ni ----.
A. Bájọ̀ Akinlabi
B. Dípọ̀ Gbẹ̀nró
C. Adéolá Adéolú
D. Banjọ Dupọ̀

APÁ KEJI (40 marks).

Ìtọ́sọ̀nà: Dahun ìbéèrè **kòòkan** ní ìpín kòòkan.

Ìpín A (Àròkọ)

1. Kọ àròkọ tí kò dín ní igba(**200**) lórí ọ̀kan nínú àwọn orí-ọ̀rọ̀ wọ̀nyí;
 - a. Oújẹ tí mo fẹ̀ràn jù
 - b. Ilé-ẹ̀kọ̀ tí ó wù mí lọ
 - c. Igbèyàwó ẹ̀gbọn mí
 - d. Kọ lẹ̀tà sí ọ̀rẹ̀ rẹ̀ ní ìlú okeere nípa àjàkálẹ̀ àrù tó n sẹ̀lẹ̀ ní orílẹ̀-èdè rẹ̀.

Ìpín B – (Aṣa)

2. Ṣàlàyé ohun tí o mò nípa àwọn ọ̀rọ̀ wọ̀nyí ní ọ̀kí;
 - a. Amì
 - b. Ìsàgatì
 - c. Alóre
 - d. Yàrà
3. Ṣàlàyé àwọn ọ̀rọ̀ wọ̀nyí ní ọ̀kí;
 - a. Alárinà
 - b. Ijọhẹn
 - c. Ikọ̀rún
 - d. Ifòjúsóde

Ìpín D – (Girama)

4. Pín àwọn gbólóhùn wọ̀nyí sí gbólóhùn abódé, onibọ̀ àti alákanpò;
 - a. Mo lọ nígbà tí ẹ̀ dé
 - b. Ó wá sùgbón kò bá wọ̀n
 - c. Mo lọ sí ilé
 - d. Ojẹun nígbà tí mo dé
 - e. Mo jẹ̀ dódó àti ẹ̀wà
5. Ìsọrí ọ̀rọ̀ wo nì àwọn ọ̀rọ̀ tí a fàlà sí wọ̀nyí wà?
 - a. Adéolá jẹ ẹba
 - b. Mo sùn
 - c. Èyìn nì ẹ̀ lọ
 - d. Olú lọ sì Ìbàdàn
 - e. A sùn fonfon

Ìpín E – (Girama)

6. Kó àwọn nọ́nbà wọ̀nyí ní ònka Yorùbà;
 - a. 1530
 - b. 1800
 - c. 1430
 - d. 1720

e. 1600

7. Kó nọnbà àwọn ònka wọnyí;

(a) Eḍẹgbeta

(b) Okoolelegbeta

(c) Òtà-lé-nírinwo

(d) Igba

(e) Okòólélòòódúnrún-rún-ó-dìn-mẹẹwáa